

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogarske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravišstvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Po volitvah.

III.

Pri volitvah smo imeli tolikanj prikaznij, tolikanj novih izkustev, da bi o tej reči mogli pol leta premišljevat in se učiti, kako naj prihodnjič delamo pa tudi ne delamo. Naj torej ta premišljevanja nadaljujemo. Denes hočemo navezati svojo besedo na izjavo nekoga ljubljanskega arogantnega popa, po imenu Vončina, katerega zasluge v slovenski politiki in literaturi sicer zastoj iščemo, o katerem le to vemo, da oholo, kakor vsi jezuitje, povsod hoče svoj nos vtikati tje, kjer je najmenj poklican, pa se vendar prav po farški prevzetnosti vsede v časopisu ljubljanskega farovža na sodnji stol, ter hoče soditi dr. Razlaga in naš organ in našo stranko. Mi upamo, da se dr. Razlag, kandidat in izvoljenec liberalno-narodne stranke, proti kateremu je delalo s hudobijami vse duhovenstvo, slepo vojeno od hinavskega klečepalca, ne bode niti zmenil za nepoklicane in arogantne interpelacije nepoklicanega, brezplivnega in dozda svojo politiško zmožnost še ne dokazavšega jezuitarja Vončine. A če ta človek oponaša nam pri agitaciji nepoštena sredstva, hočemo mu malu domov posvetiti, ne zavoljo njega, nego zavoljo cele klike.

Kdor ljudstvo pri volitvah najbolj korrumpira, najbolj se lažij in nepoštenja poslužuje, to so fanatični duhovniki. Oni, poklicani učiti resnico in ljubezen, zapeljujejo ljudi kar naravnost na laganje in varanje in lažejo sami, kar debelo morejo, prav po pravilu jezuitarskem: vsak pomoček je dober, da se le namen doseže. V celjskem okraji na pr. so duhovniki med

soboj dali parolo, naj kmetje-volilci lažejo. Naučili so jih: „ako vas kdo vpraša, koga boste volili, recite Vošnjaka, potem vas bodo pri miru pustili, zanašali se na vas, potlej pa nas poslušajte in volite Kosarja“. Enako hinarstvo so priporočali drugod. V Ljubljani so baš duhovniki na volišči kmetom lagali, da je Kozler nemškutar. Na Notranjskem so baš duhovni s cerkvenim (ne svojim) denarjem agitirali, t. j. s cerkvenimi posojili. In koliko laži se je od duhovnikov s prižnice razlegalo proti našim listom, proti našim možem in agitatorjem! Nositelje laži in korupcije naj fanatikus in nepozvani sodnik pop Vončina torej v svojih vrstah išče, tam naj osobno polemiko začne, tam naj se naprej poriva, tam ga bodo morda več poslušali. (Ako se on z vsemi štirimi brani, da nij „Narodove“ stranke, rečemo mu, da je to brez potrebe, mi taci ljudi niti ne maramo, niti ne trebamo med soboj. Dovolj imamo poštenjših mož, jezuitje s kuto ali brez kute so bili vselej vsem narodom v nesrečo.)

Češki list o Slovencih.

Češki dnevnik „Posel z Prahy“ prinaša 24. okt. članek o naših razmerah pod naslovom „Slovenci“. V tem članku obširno razvija naš razpor. Pravi, da ima svoje date od slovenskih gostov, ki so v Pragi bili in pa iz marljivega čitanja naših novin staro in mladoslovenskih. To se članku tudi precej vidi. Kar ima napačnega in enostranskega, to je od slovenskih gostov (bila sta dva pri Jungmanovi svečanosti, a oba protivnika svobodomiselnih slovenske stranke). Kar je dobrega, to ima iz novin. „Posel“ konstatira, da je razpor vzrastel tačas, ko

je ena stranka pod Costom in Bleiweisom tako daleč zašla, da nij bilo več razložka med narodno in klerikalno stranko. Pogublja, da so se v našem katoliškem društvu, kjer Costa predseduje, cerkvene reči stavile nad narodne. „P.“ prizna, da so „Mladoslovenci“ prav imeli, ko so zahtevali aktivnost in delavnost v Ljubljani, ne pa Costove pasivnosti. „P.“ končnem popisuje daljše razporovanje, graja „Novice“ za izrek: „rajši nemškutarja nego liberalnega Slovence“, a nas graja, da smo mi pri ožji volitvi Winklerja podpirali, katerega „je vlada kandidirala in ustavoverci“. (To pa nij res, Winklerja nij kandidirala ne vlada, ne ustavoverci, nego Tolminci. Uredn.) Potem pa „Posel“ vendar konstatira naš mali članek, v katerem smo poudarjali, da je Winkler naroden Slovenec. Ker nismo tam „liberalne fraze“ poudarjali, nego najprej narodnost, zdi se „Poslu“ dobro znamenje. (Kaj vruga je mislil, da smo „Mladoslovenci“ že res sami le-človeki in ne najprvo Slovani? Slabo bere naš list. Uredn.) In z zadostjenjem konstatujemo še, da „P.“ h koncu pravi, da nikakor Čehi ne bodo delali advokatov naši klerikalni stranki. Za boga, ko bi njeno strahovito ekskluzivnost tako poznal, kot mi, rekel bi ostreje besede.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. oktobra.

Ministerstvo ne more zakrivati svoje jeze, da je baš v dunajskih predmestjih propala njegova mameluška garda in so zmagali demokrati. Ministerski predsednik knez Auersperg je bil tako brez takten, da je pri banketu o priložnosti, ko se je odprl novi

Listek.

Ura v kmetški hiši.

Tam na steni visi začrnela ura, znabiti že več deset let; kmetški oče jo pa vsak dan enkrat navije, da more iti naprej in da njemu in njegovi družini odkazuje noči za počivanja, dni pa za delo. Marsikateremu bje ta stara mašina k poroki, očetu pove, naj prepusti gospodarstvo svojim otrokom, materi pa, kedaj naj gre v pokoj in mladi gospodinji svoja opravila prepusti. Pa enkrat se vendar tudi ura za zmiraj vstavi, saj ima lesena kolesa; pa saj tudi kmet nij iz železa.

Dobra lesena ura tri kmete odraja, včas pa še četrtega. Naj bo kakoršna letina hoče, naj bo vojska, kuga, lakota ali kar hoče, ura vedno po taisti poti hodi; ljudje se jokajo, se smejaajo, ura pa jih gle-

da. Človek nij nič bolj čudnega, pa tudi nič bolj strašnega iznašel, kakor uro, to mero, ki mu, meni nič tebi nič minute šteje. In če človek tudi mahoma umrje, ura gre vedno naprej in se da še navijati, ko se po mrtvečevemu grobu že fajmoštrove koze pasejo.

In ker je ta reč tako stanovitna, tudi urarji malokedaj pridejo v vas. Včas pa le pride oni mož, ki nese bog ve koliko ur na hrbtu, in v teh urah, v njihovih kazalcih in kolesih je skrita prihodnost vseh onih, ki moža gledajo. Pa se vsede ta mož na klop pred kmetovo hišo, in se z rokavom po čelu obriše. Malo proč stoji kmet, in ga gleda; čez nekaj časa pa mu reče, da še ne potrebuje nove ure, da je stara dobra, in da tudi še prav bje. Kmetica sliši, in hoče že vpiti začeti, ker misli, da se je od nje govorilo.

Tam za urarjevim hrbtom pa stoji majhen deček, in kar odskoči, ko se urar obrne, in ure začne kazati in poskušati. Ena je pa

še taka, da kukovica skoči iz nje, kadar ura bje, in tolikrat zakuka, kolikokrat ura udari. E, kako bi fantek rad imel uro, iz katere tiček kuka; kar k očetu, ga pocuka za rokav, rekoč mu, naj tisto uro kupi, ki je kukovica v njej. Prej je dečkovo srce na tičkih, teličkih, jagenjčkih in orgljicah viselo, zdaj je pa naenkrat na vse to pozabil, vse mu je zginilo iz uma, kakor zvezde, ki zjutraj pred solncem zginejo.

Zdaj pa še mladi hlapec prikoraka proti domu, in skrivaj urarja vpraša, če ima tako tako uro, ki po noči bolj po časi hodi, kakor po dnevi; pravi, da stare, sajaste ure na zidu nij več prestajati, da zvečer komaj zaspi, in se mu komaj od numar začne sanjati, pa začne godrnjati in veliti, naj on vstane. Ko si oči zmenca in očenaš odmoli, pogleda na-njo in glej, za sedem ur je uže kazavec premeknila. Po dnevi pa tako zaspalo in pijano krevlja, da je zmeraj na taistem mestu, makari če želodec desetkrat k

dunajski vodotok, v toastu izjavil upanje, „da bodo najplemenitejši in najboljši dunajski meščani vselej zavzeli ono stališče, katero jim pristuje; da pa naj se razprše oni elementi, ki znajo samo karati in natolcevat, ne da bi kaj boljšega stvarili.“ Za to ministersko nemilost se bodo malo zmenili izvoljeni poslanci.

Na **Moravskem** se v velikem posestvu pri volitvah za državni zbor federalisti niso vdeležili.

V **bukovinskem** velikem posestvu so izvoljeni federalisti arhimandrit Bendela, Hormuzaki in Petrino.

Na **Dalmatinskem** so narodni kandidati v mestih propali. Izvoljena sta Begnu in Bajamonti.

Ljubenska trgovinska zbornica na Štajerskem je izvoljen za poslanca baron Zschoka in ne Wrečkota, kateri je tudi prosil za mandat. A Ljubničani so tako malo zanj marali, kakor Celjani; zaslužena kazen renegatsstva.

Vnanje države.

Srbski „Vidovdan“ poizvedla iz Carigrada, da Rusija in Nemčija avstrijskega zastopnika pri porti podpirate, kar se tiče bosniških zadev.

Ruski vojni minister je zapovedal, da imajo tovarne za topove v Permu prej ko moč 128 topov in dovoljno število bomb uliti. — Državni tajnik Valujev je vsled carjevega odloka za voditelja domenskega ministrstva poklican. — Bulgarski kolonisti v benderskem okraju so se zaradi upeljanja splošne brambovske dolžnosti uprli. Prodrli so v poslopje, v katerem so udje vladne komisije uradovali, in so uradnike zelo trpinčili. Nezadovoljniji so izrekli, da se novi brambovski postavi nočejo podati.

Vse **francosko**, oficijozno in cham-bordovo novinarstvo govori o maršalu Mac-Mahonu zaradi onih besedij, ki jih je govoril grofu Daru, da se namreč nikakor ne bo ločil od konservativne večine. Ta prezidentov odgovor je tako strašan, da ga „Temps“ kar verjeti ne more. Čudno bi se moralo misliti o njegovem patrijotizmu, govori omenjeni list ako bi hoteli verjeti, da bo deželi, ako bi terjala njegove pomoči, tisto odrekel. „Rep. Française“ pripoveduje svojim bralcem, da Mac-Mahon nikakor nij zavzel za interese grofa Chamborda, da se ne bo nikdar dal rabiti svojati zarotnikov, ki hote narodov glas zadušiti. — Vse levitne frakcije so priznale vodstvo levemu centru, katero ima, ako bi znal Mac-Mahon odstopiti, novo vlado pripravljeno. Chambordovci so republikanskemu grofu Ramponu za njegov glas perijo ponujali, katero je pa ta kot ostudno ponudbo odbil. Drugim centrovim članovom se je ponujal denar.

Španjskim upornikom pomaga več angleških častnikov. Tudi francoski konzul v Kartageni jih je tako izdatno podpiral, da se je španjska vlada zaradi tega na Francosko obrnila, in zadostnja zahtevala. Francoska ji je tudi obljubila, da jej bo pomagala, a rečeno še ni storjeno. „Diario Espanol“ pripoveduje, da so Angleži na Italijanskem veliko žita nakupili, in ga zdaj kantonalni vladi propustili.

V **zedinjenih državah** se je zaradi stagnacije zaprlo več tovarn. V Memfisu je na rumeni mrzlici umrlo 417 oseb, pa zdaj že bolezen pojema.

Dopisi.

Iz Plivke 27. oktobra [Izv. dop.]

Zelo se repenčijo in jeze zagovorniki klečeplazov nad našimi vrliimi Notranjci, ki se niso na noben način dali pregovoriti da bi volili mesto domačina, nemškega grofa, naj se zove tako ali tako. Očita se jim da so še sto in sto milj za politično (?) zreliimi Gorenjci, (kdo se ne smeje?) da so še surovi neotesanci itd. itd. No, mi se z zagovornikom klečeplazov ne bomo kavsali, a to pa vendar rečemo, da kdor je kedaj med Notranjci in Gorenjci živel in jih le površno opazoval, mora priznati, da so Notranjci v omiki, izobraženosti torej tudi v politični zrelosti ne le sto in sto milj temuč tisuč milj pred Gorenjci. — Vprašajte le nepristranske tujce, ki so na Gorenjskem in Notranjskem bivali, kje je ljudstvo bolj izobraženo in kje se več političnih in družih listov med kmeti bere tu ali tam? — Potem govorite. — Se ve da, ko bi bili naši Notranjci na komando klerikalnih fanatikov volili, prepevala bi se jim neizrešena hvala in slava v „Danici“ „Novicah“ in „Brenclj II.“ tako so pa tudi vsi Razlagovci se ve da „šleve“ „antikristi“ itd. —

Velikokrat smo uže čitali lažnjive dopise našega dobro znanega Bleiweisovega varovanca, a take laži še menda nij skoval kot se nahaja v zadnjih „Novicah“ štv. 43. v dopisu iz Postojne. (Zakaj pa ne iz Vremške doline ali iz Divače?) Med obilimi lažmi tudi kvasi, da so bila dan volitve vrata k volišči po g. učitelju Pinu obstražena in da je bil tako vhod k volišču Hohenwartovcem odrezan, Razlagovci so pa smeli ven in notri hoditi. — Gospodine dopisniče, menda ste bili 16. okt. v Postojni na eno oko sle-

pi, na drugo pa nič videli niste, ali ka-li, da tako nesramno lažete. Povejte nam le enega ki mu je g. Pin k volišči branil iti in potem bomo tudi mi molčali. Ako pa tega ne storite, ste in vstanete lažnjivec. — Mar mislite, da smo bili tudi mi slepi, da nič ne vemo, kako in kaj se je pri volitvi godilo. Dobro se spominjamo nekega župana, ki je dan volitve besno od volilca do volilca letal in listke z imenom „Hohenwart“ vsiljeval, a se ve da pri značajnih volilcih nič opravil. Veliko lepih historij bi vam še lahko o vašej gardi našeli, a škoda bi bilo prostora. Vi pa le po svojej stari navadi obrekujte, črnite in delajte kar hočete, saj opravili tako nič ne boste, kajti naše ljudstvo se uže dobro dobro zaveda, da živi v 19. stoletji.

Iz Konjic 26. okt. [Izv. dop.] Pro-pal je tukaj naš narodno-liberalni kandidat dr. Prus; oddali so se za njega 3, za dr. Foreggerja 40, izmed 50 glasov. — Razloga tega neugodnega glasovanja sta sledeča: V prvi vrsti stoji očitvidna revnost naših volilcev v političnem obziru sploh. Njih pojmi o ustavi so jako primitivni in zmedeni, kaj je federalizem in centralizem oni ne razločujejo, svobodnjak jim je le oni, ki nemščino klati. Smešna je pač prikazen, če trdijo posamezni tržani, da so Nemci, in prezirajo, da njih starši po večini ni besedice nemške niso znali. — Drugi razlog je pa, da so nekateri slučajno bogatejši tržani z vsem svojim vplivom na sotržane pritiskali, ter jim žugali, da se njim bo škodovalo, kjer koli mogoče; zaradi tega uplašil se je v zadnjem trenutku marsikateri. Naj drugi sodijo, če je to pošteno. — Videli smo tržani, ki so volilcem listke iz rok trgali, in druge podrinoli; če tedaj poročevalec iz Konjic v graški Tagespošti reče, da nam bodo volitve v Konjicah pokazale, kako nemogoče je, na zedinjeno Slovenijo misliti, se mu moramo le smijati; tudi mi vemo, da se to ne bo tako hitro zgodilo, kakor se splašen kmet iz uradnije izpodi. — Ovega celjskega dopisatelja, ki v graški Tagespošti od 25. oktobra tega l. dr. Prusa klerikalnega imenuje, prosimo, naj tukajšne duhovnike vpraša, zakaj niso k volitvi prišli. — Vse za narod, omiko in svobodo!

Od Drave 20. okt. [Izv. dop.] Kakor po vsem Slovenskem, tako se tudi v Slo-

jedi vabi. Končno pravi, da taka ura nij za pošteno kmetško hišo.

Stara mati pa ravno narobe govori, češ da ura po noči neče naprej, in bog ve koliko časa preteče, preden zaine petelin peti.

Kmetica je pa že sedem let pri hiši, in še nij skoraj nikdar slišala ure biti; pa kaj je to njej mari, če ura bije, ali ne, kaj njej sploh ura mari, saj ona svoj čas po delu meri; ona gre spat, kadar je svinje opravila in sklede pomila; kadar se naspí, pa vstane, kar je tako natanko zmerjeno, da bi se lahko petelin po njej ravnal, in da bi jo danica lahko vprašala, kdaj naj se na nebu prikaže. In ko bi bil kmet z besedami: da ne rabi ure, da je stara dobra, res svojo ženo mislil, bi ne bil napak mislil.

Pa da se ne bom legal: kmetu je več mar za staro, zarujavelo uro na steni, kakor za njegovo zakonsko družico, in dokler ima uro, posluša dopadljivo njen tik-tak, in kadar

bije, bo štel, makari če je v sredi očenaša.

Stara dekla se pa samo takrat na uro ozre, kadar je bolna. Stari blavec se pa za uro na steni še ne zmeni, in ima svojo „čebuljo“ v brezrokavniku, ta mu je kažipot skozi življenje. Ako ima uro v žepu, je oborožen in močan, ve kaj mu je storiti in hodi počasi in varno po svojih potih. Ako pa se mu ta velika ura vstavi — gospodovi sklepi so nezapopadljivi, in včasí tudi uri kolesa vstavijo — ako se mu tedaj te velika ura vstavi, no se pa še on ustavi, in si natlači pipo tobaka.

Z mlado deklo pa je tako-le: ako na staro, rujavo uro gleda, nema ljubčeka; ako ima pa ljubčeka, dobi pa že od njega žepno uro, na katero zaupljivo in zvesto gleda, naj stoji kazavec, kakor hoče.

Najboljša prijateljica one sajaste ure na steni je pa mlada, lepa hišna hči. Ona je edina, ki sme temu hudemu psu roko v go-

bec utekni, ne boječa se, da bi jo ugriznil, in ona je edina, ki sme na pručico stopiti in kazavec premkniti, ne da bi jo kmet zapazil.

Pa se zgodi včasí, tako-le po kaki prijetni sobotni noči, ako sosedov sin pozno v luninem svitu mimo gre in si pri hišnem vodnjaku požirek studene vode privošči — tu se zgodi, pravim nedeljo zjutraj, da petelin proti navadi pred tremi poje, in da danica prej skozi okno noter pogleda, kakor kmet, ki ga je ura vzbudila, ven, družino iz spanja drameč.

Ura je baš tudi počivala, in je za celo uro zaostala. Mlada, lepa deklica pa se je popolno naspala, in je zadovoljna.

In baš ti prigodki so uzrok, da denes kmet delj časa pred urarjem stoji, kakor je njegova navada pri havzirarjih. Urar tedaj razkazuje svoje blago — cifre so črne, kazavci se bleskečejo, — ah, na čelu so jim pa rudeče rožice namalane. Vse se tako lju-

venskih goricah hučujejo nad liberalci, bolj nego nad nemškutarji, ter preklinjajo vse, kar je svobodomiselnega. Liberalci slovenski, veseli bodimo, da nismo več v dobi „svete“ inkvizicije, kajti gotovo bi morali zaprti biti v podzemeljskih luknjah, in naši „Gospodarjevci“ bi sedeli na prestolu „grossinkvizitorja.“ — Slovenski „Tednik“ duhovniki uničujejo in preganjajo po mogočnosti, ne da bi se brigali, da-li so sredstva, katerih se poslužujejo, častna ali besna in jezuitovska. V ptujskem okraji se je donesel „Tednik“, ki je bil naročen od kmeta, po naključju v neki farovž, in — župnik je na zavitek zapisal: „nazaj — ne bo nič.“ To se pravi tujega blaga ne pri miru pustiti“, vulgo „krasti.“ Temu „duhovnu“ (lucis a non lucendo) so tudi nove šolske postave peklenska iznajdba. Ko se je učitelj pogovarjal z njim, tože o slabem obiskovanju šole, rekel je ta božji (?) maziljenec: „Jaz šole nikomur priporočati ne morem, kajti šola je bila hči cerkve, pa iztrgala se je iz njenega naročja. Nove šolske postave niso od boga, nego sam vrag jih je dal.“ Tako bedasto govori človek, ki se je imel nečesa učiti, ki bi moral ljudstvo podučevati! — Vreden naslednik fanatika P. Arbueza je tudi župnik Pauscha pri sv. Martinu pri Vurmbergu. Tam živi 80letni starček, bivši učitelj Kajser, imajoči pokojnine 1½ kraje. na dan. Ker je v tamošnji fari dolgo časa služboval, ima vsak dan pri drugem posestniku strošek in vsak mesec revež stanuje pri drugem. Vsakdo si lahko misli, kako težavno in bitko je za starčka takovo življenje. Ker je res ubožec, ima iz ubožne blagajnice nekoliko krajcarjev odločenih. Pred nekoliko tedni je stanoval v vasi, precej oddaljeni od cerkve, ter nij mogel — hromi starec — o pravem času k župniku po denar priti, temuč prišel je nekoliko pozneje. Ko ubošček pride, začne ga fanatični duhovnik tako-le zmerjati: „Glauben sie, ich werde ihnen das Geld nachtragen? Vom neuen Jahr an bekommen sie kein Armengeld mehr, weil Sie nicht zur Beicht kommen; dann, höre ich, machen sie kein Kreutz vor dem Essen, ja Sie sind ein gewesener Lehrer, und so wie Sie, sind jetzt alle Schulmeister.“ Tako je govoril človek, ki ima Kriščevo vero ljubezni širiti, uboge in sirote in starce podpirati! Omenim še, da

beznjivo smijó, kakor bi imele samo srečne ure v sebi; oni deček se je pa s kukovico že tako seznanil in sprijaznil, da ji nastavlja prst, dokler tič ne skoči iz ure in ga kavsne.

Kmet začne barantati; urar trdi, da nima nobene druge ure, ki bi kukovico imela, in da je še to že županu s Kozjega hrbta obljubil; ako pa jo vendar tukaj ponuja, stori to malemu fantu na ljubo, ki je tako prisrčen dečko, in ker je on v otroke ves zaljubljen. Zato pa ne zahteva pri uri niti enega vinarja dobička, in oče naj le pové, koliko dá za-njo.

— „Jemene, jemene“, začne kmet, „bog vé, koliko bi bila ta stvarica vredna? Menim da, eden — dva — tri — štiri — pet — šest — sedem — osem — devet —“

„Jeses, vam jo dam tudi za osem goldinarjev,“ vpije urar, „od vas nečem dobička.“

— „Kaaaj?“ vpraša kmet zategneno, „saj še šteti ne more človek, koliko ura bije. Ovbe, jaz mislim, trideset grošev bi bilo dosti za to škatljo; kaj ne da bo dosti, mož?“

starček ne more skoraj čez prag priti v bram, tudi roke ne more vzdigniti, da bi „križ“ delal; a tak duhovnik ga zarad tega sovraži! Najbrž, ker mu je kaka stara trejalka kaj obrekovanja na nos nesla! Žalostna starcu majka, ker je od takega duhovnika odvisen! Prosim vse dobrodušne ljudi, pomagajte uboščku z nekoliko krajcarji, olajšajmo mu zadnje urice življenja, ker dolgo tako ne bode živel. Posebno učiteljska društva naj bi nabirala, da se ne bode reklo, učitelji se ne zmenijo za svojega starega tovariša, katerega že preganjajo klečeplazarji dolgo časa. Ako bi kdo hotel kaj darovati, naj naznani pri uredništvu „Sl. Naroda“, katero je prošeno, dopisniku to naznani. (Kar rado stori. Uredn.)

Iz tržaške okolice 27. okt. [Izv. dop.] Včeraj se je zbrala množica omikanih okoličanov in tržaških Slovencev na domu g. Nabergoja, da bi ga še enkrat pozdravili, predno odide v Beč. Imeli smo prav ugodno veselico. Za godbo nadomestoval je zbor vrlih proseških pevcev, kateri je radovanje pomnožil. Prav navdušeno je govoril g. Peršič iz Trsta, za njim g. Nabergoj, ki je izrazil svoj program in liberalno mišljenje, sa njim pa Juri Gerdol, prosti kamnotesec iz Rocolja prav čvrsto udari posebno od njega skovano pesem na arijo „Nabergoja“.

H koncu je g. Resman še na slavo okoličanov govoril. Razume se, da živjoklicev se nij manjkalo.

Razvidno je tedaj, da navdušenost je velika, skrbeti je, da se še dalje ohrani. Da se pa ohrani in čedalje vzbuja politična zavednost in navdušenost okoličanov, nič bolje ne bi pripomoglo kot od neutrudnega narodnjaka g. Dolinarja včeraj tu sročena misel: da bi se napravilo v okolici gospodarsko-politično društvo, ki bi naj svoje zborovanje imelo zdaj tu, zdaj tam po okolici. Izvrstna ta misel! Sedaj je ravno najugodnejši čas! Narodnjaki na delo! Vi, tržaški slovenski bogatini, katerih rodoljubje slovi, podpirajte materialno tako početje, katero bode gotovo svoj obilni sad prineslo, saj dar, ki položite na altar domovine, nij in ne bode nikoli izgubljen, ker narod slovenski ves Vam bode za to hvaležen, in hvaležnost je naj večje plačilo za milo in

Takemu človeku pa urar ne privoščí besede več. Urno začne pobirati svoje blago.

Mali dečak vidi, da se ne bo njemu po volji izteklo, usta se mu začno raztegati, spodnja ustnica se podaljša, ustni koti se mu globoko doli pripognejo na obeh straneh, in dušna bolečina se spremeni v cvileče jokanje. To je pa merodajen trenotek. Kmetica stopi k urarju ter kupi uro s kukovico za tri goldinarje. In stara, sajasta ura mora s svojega mesta, ki ji ga je kmetov stari oče v časti odločil, gori na temno „izbo“. Tam gori ji glodajo miši posmoljene motvoze; kakazavec počiva in kaže vedno na X; to je njen grobni križ.

V hiši pa tika nova ura in kukovica kuka po leti, kuka po zimi, in privabi mlademu — mlademu kmetiču babico v hišo. Mlada žena, priljubljena ura in veseli tiček — ah, kako sladko tekó kmetiču ure.

Po Roseggerju posl. D. H.

rodoljubno srce. Z ustanovitvijo takega društva bi se ne samo ohranila i vzbujala politična zavednost, ampak pospešil bi se tudi duševni napredek.

Domače stvari.

— (Preiskava zoper ljubljanskega škofa), g. Vidmarja, ki je, gozdih v Gornjem gradu neusmiljeno gozde devastiral in rédil, začela se je, kakor graška „T.“ poroča, te dni. Vspeh bomo ob svojem času objavili. Za zdaj smo odložili dva dopisa, ki sta nam iz savinske doline o tej stvari došla.

— (Volilni shod) tržaških okoličanov je — kakor „Tr. Ztg. poroča — denes 30. okt. v rojanski čitalnici, v zadevi volitev v mestni tržaški zbor.

— (Učiteljske plače.) Deželni kranjski šolski svet je potrdil učiteljske plače sklenene po okrajnih šolskih svetih: za Kranj trem učiteljem po 500 gld., za Loko in Tržič dvema učiteljema po 500 gld., enemu po 400 gld., v Cerkljah enemu učitelju po 500, drugemu 400 gld., v Šmartnem pri Kranji 450 gld., več učiteljem po 400 gld. Za več ljudskih šol sklepi okrajnih šolskih svetov so bili nazaj poslani, ker se menda dotični svetovalci niso šolskih postav držali in učiteljem premale plače odmerili. —

— (Pomanjkanje učiteljev) na Koroškem bode postalo kmalo veliko. „Slov. Učitelj“ pravi, da je v poslednjem času okolo 70 učiteljev v druge dežele kompetiralo.

— (Mariborski Reuter) je odložil vsa častna mesta, katera je dozdej v Mariboru zasedal. Tako ga je spekla nehvaležnost Mariborčanov, ki ga niso hoteli voliti za svojega poslanca. V svojem pismu do mariborskih volilcev pravi: „Poslednja volitev za državni zbor je zopet dokazala, da v Mariboru pošteno stremljenje in nesebično, žrtvoljubno delovanje ne zadostuje, da človek najde stalno priznanje. Vsem onim pa, kateri so kljub brezvestni agitaciji protivnikov in nezvestobi mnogih dozdevnih prijateljev zvesto k meni stali, izrekam svojo najsrčnejšo hvalo.“

— (Streljanje.) V Slivnici pri Mariboru so pri branji v vinogradu streljali. Močno nabit možnar se razpoči in kos železa se zapiči necemu vinicarju v stegno. S kleščami so morali železo izvleči.

— (Kolera na Gorenjskem). Deželna vlada naznanja, da je kolera v Ovšicah in Kamnigoricah nehala. Zbolelo je bilo 47 ljudi na tej bolezni, umrlo jih je pa 16, drugi so ozdraveli. Da se je bolezen zatrla, ima zasluge gosp. župan pl. Kapus, katerega sta gg. J. Toman in M. Pesjak na vso moč podpirala. Isto tako zdravnik V. Hen v Kropi.

— (Požar). V nedeljo proti petim zjutraj je pogorela v Rozvanji hiša, šupa in hlev, „kriškega krčmarja“. Pijanci so se pri njem zakasnili, in so se koncem še sprli, in znanega pretepača Ivana V. iz krčme vrgli. Ta začne žugati, da zažge, in res je bila hiša kmalu v plamenu. Več prešičev in eno zrebe je pogorelo; kobilo se ukrali, pa se je že drugi dan v mestu dobila, tatu ima že sodnija; požigalec pa iščejo.

— (Požar). Pri Gornjem gradu na slovenskem Štajerskem je 6. oktobra začelo goreti v pristavi posestnika Janeza Plasnika, po domače Sročnika. Pogorela je pristava

in svinjak in vsa krma, žito ter drugo orodje. Ogenj je vpepelil tudi pristavo sosedu Sročnika. Škoda znaša pri obeh 6500 gold. Nesreča je tem večja, ker sta Sročnik in njegov sin Lovre pri gašenju se hudo poškodovale.

Razne vesti.

* (Dunajska razstava) se slovesno konča 2. novembra. Razstavljalci morajo precej po skleneni razstavi odstraniti svoje razstavljene stvari, in sicer najpozneje do 31. decembra t. l. Kar se do tega obroka ne odpravi, shranjuje se na stroške razstavljalcev v magazinih do 30. junija 1874. Tčas se vse po javni dražbi proda, kar je zaostalo.

* (Obsojen) je bil 25. t. m. Martin Kristan, kasir pri južni železnici štacijoniran, v Zagrebu, ker je izneveril 1484 gold. — na 6 mesecev teške ječe in vsak mesec en dan posta.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalessciere du Barry

v Londonu.

Odkar je Nj. sv. papež po rabi izvrstne Revalessciere du Barry srečno zopet ozdravel in je mnogo zdravnikov in bolnišnic njeni učinek pripoznalo, ne bo nikdo več nad močjo te drage zdravilne hrane dvomil in navedemo sledeče bolezni, katere brez porabe zdravila in brez stroškov odstrani: bolezni v želodci, v živcih, na prsah, pljučah, jetrah, na žlezah, na slizni koži, v dušnjaku, v mehurju in na ledvici, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, dristo, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenju, ki so se vsem zdravilam zoperstavljale:

Spričevalo št. 73.877.

589, Wienerthorgasse, Ofen.

28. februarja 1872.

Samo 2 dni sem užival Revalessciere. To izvrst-

no zdravilo je pri meni, v mojem obupnem položaju čudeže storilo, zaradi česar te zdravilno sredstvo smelo drugo razodetje za trpeče človečanstvo imenujem. Izvrstna Revalessciere me je od nevarnega katara na pljučah in v dušnjaku, od vrtoglavice in tiščanja v prsih odrešila, katere so vsem lekom kljubovale. To čudežno zdravilo zasluži torej največjo hvalo in se more trpečemu človečanstvu najboljšo priporočiti.

Florijan Köllner,

c. k. vojaški upravnik v pokoji.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalessciere pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalessciere-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalessciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradci bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

26. oktobra.

Evropa: pl. Bosizio iz Gorice. — Paulini iz Trsta. — Toitti, Desoldi, Filodor iz Laškega.

Pri Elefantu: Loser iz Pešte. — Lenardič iz Gorice. — Droll iz Bistrice. — Benko iz Bistrice. — Bertosi iz Cormonsa. — Wölfling iz Maribora. — Wesiak iz Maribora. — Walič iz Trsta. — Holasek iz Maribora. — Moicer iz Dunaja. — Roessig z gospo iz Karlovca.

Pri Malici: Globočnik iz Železnikov. — Brauhbar iz Dunaja. — Ovin, Grof Thurn iz Radoljice. — Altštal iz Dunaja. — Martini iz Stugarta. — Šaier iz Trsta. — Švarc, Šlesinger, Tröinkl, Valer iz Dunaja. — Bohutinsky iz Dvora.

Pri Zamoreu: Schneeberger Antonia iz Brežice. — Glogošek iz Gorenjskega. — Dolonsky iz Sapiene.

Tržne cene

v Ljubljani 29. oktobra t. l.

Pšenica 6 gl. 60 kr.; — reš 4 gl. 50 kr.; — ječmen 4 gl. — kr.; — oves 2 gl. — kr.; — ajda 4 gl. — kr.; — pros 3 gl. 90 kr.; — koruza 4 gl. 40 kr.; — krompir 1 gl. 80 kr.; — fižol 6 gl. 50 kr.; — masla funt — gl. 52 kr.; — mast — gl. 38 kr.; — špeh frišen — gl. 35 kr.; — špeh povejen — gl.

42 kr.; — jajce po 2 $\frac{1}{2}$ kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govedine funt 26 kr.; — teletine funt 32 kr.; — svinjsko meso, funt 28 kr.; — sena cent — gl. 95 kr.; — slame cent — gl. 70 kr.; — drva trda 7 gl. 80 kr.; — mehka 5 gl. 30 kr.

Dunajska borza 29. oktobra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	67 gl. 40 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	71 " 20 "
1860 drž. posojilo	98 " 25 "
Akcijske narodne banke	878 " — "
Kreditne akcije	210 " — "
London	112 " 35 "
Napol.	9 " 6 "
C. k. cokolice	5 " 41 $\frac{1}{2}$ "
Srebro	107 " 50 "

Podučiteljska služba

je na štirirazredni ljudski šoli v Ljutomeru z letno plačo od 360 gl. in osobno priklado od 60 gl. razpisana.

Prosilci, ki morajo slovenskega in nemškega jezika v govoru in pismu popolnem zmožni biti, naj predložijo svoje prošnje najdalje do 15. novembra t. l. pri krajnem šolskem svetu v Ljutomeru.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru

dne 22. oktobra 1873. (285—1)

Zobozdravnik

dr. Tanzer

ordinira v zobozdravji in zobotehniki vsak dan od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer v Ljubljani, Hôtel Elefant, v sobah števil. 20 in 21.

Pomudek do 12. novembra t. l.

Tam se dobivajo njegove c. k. izključ. privilegirane ustne priprave: ustna voda, zobni prah in zobna pasta, razen tega tudi pri gg.: Ed. Mahru in lekarji Biršicu. (279—4)

„Národna tiskarna“

v Ljubljani,

v Mariboru,

v Tavčarjevi hiši, hotel Evropa, na celovski cesti,

v koroški ulici, Pöschl-novi hiši, števil. 229,

si dovoljuje s tem čestitemu občinstvu naznanjati, da je popolnem z najnovejšimi pismenkami in olepšavanji, kakor tudi z najpopolnejšimi ročnimi in brzotiskalnici ter drugimi stroji oskrbljena, in da je v stanu, vsa prejeta naročila hitro, elegantno in po ceni izvršiti.

Tiskarnica se priporoča posebno za: časopise v vseh velikostih, letna sporočila, literarna dela, koledarje, brošure, računska poročila, zapiske blaga, zapisnike cen, zapisnike društvenih udov, kataloge, račune, fakture, glave na pismeni papir, cirkulare, menjice, jedilne liste, vstopnice, diplome, vabilne liste, izkaznice, mrtvaške ali parte-liste, vizit-karte, — dalje vse sorte formulare in tabele za c. k. urade, advokate, notarje, železnice in cestno-vozne liste, oznanila za prilepljenje na ogle, v mali in največji obliki, kakor vse tu ne našteje v strok tiskanja spadajoče stvari.

Končno si dovoljuje č. p. n. občinstvo in posebno gg. advokate in notarje pozorne storiti na

zalogo tiskanih formularov

in priporoča: velike dnevne zapisne knjige, 3kratne in 2kratne ekspenzare, oglašene in vložne pole, interimske liste, slovensko in nemško, pooblastila, na celi ali pol poli, slovensko in nemško, eksekutivske prošnje, protokole, certifikate, konsignacije, notarski repertorium in druge formulare.